

villet. Forsaauidt er jeg ikke tilfreds med, at der er sat 5 Aar istedetfor 4. Jeg er heller ikke tilfreds med det af en anden Grund: just fordi det er noget Ubetydeligt, indeholder denne Forandring Noget, som jeg — det er en personlig Mening og Dom — ikke kan betegne som Andet end som en for Lovgivningsmagten uærdig Prutte. Vil man efter et vist Antal Tjenesteaars Forløb fritage ordinerede Geistlige for videre Krigstjeneste, saa er det, naar der af Regjeringen og den anden Halvdeel af Lovgivningsmagten er sat 4 Aar, ikke værdigt og smukt at prutte for at faae et 5te Aar til. Jeg vilde ogsaa have fastholdt — og jeg troer, adskillige af Fællesudvalgets Medlemmer her fra Thinget med mig, og Nogle endnu meget stærkere end jeg — de 4 Aar, hvis ikke Sagen havde stillet sig paa følgende Maade: Da Forslaget om de 5 Aar fremkom, tiltraadtes det bestemt af Regjeringen, det vil sige af den paa Regjeringens Begne tilstedeværende Minister, og Ministeren opfordrede indstændig til at slutte Overenskomsten paa dette Grundlag, og derved var altsaa den Stilling, som jeg før betegnede, væsentlig forandret til det Modfatte. Nu stode ikke længere Regjeringen og Landsthinget forenede i dette Spørgsmaal overfor Folkethinget, men nu stode Folkethingets Fleertal og Regjeringen forenede i dette Spørgsmaal overfor Landsthinget, og derfor ansaae vi det ikke for rigtigt at opfordre Landsthinget til i dette Punkt, hvor den reale Betydning var saa ringe, at paatage sig Ansvar for, at Loven ikke udkom, et Ansvar, der vilde blive saameget vanskeligere at bære, som jo alle de ærede Medlemmer vide, at det er meget vanskeligt at gjøre det klart for Udenforstaaende, hvilken Betydning Principspørgsmaal og Spørgsmaal om de forskellige Dele af Lovgivningsmagtens Stilling have, naar man maa indrømme, at den omstridte Realitet — her det ene Aar — ikke er af stor Betydning. Og dertil kommer endnu en Omstændighed, der dog gjør, at de 5 Aar ikke fremtræde som noget ganske Vilkaerligt, men som Noget, der har en vis Forklaringsgrund i sig selv. Vor Herlov indeholder nemlig i sin § 23 den Bestemmelse, at Liniebataillonerne dannes og completeres af

Mandskabet fra de 5 første Tjenesteaar, medens derimod Reservebataillonerne dannes af det 6te, det 7de og det 8de Aars Mandskab. Naar man altsaa bestemmer, at denne Fritagelse for Børnepligten og Udskiftelse af Stullen paa Grund af geistlig Ordination skal finde Sted, naar den Vedkommende har gjort 5 Aars Tjeneste i Linien, saa betyder dette med andre Ord, at de vedkommende Personer skulle udgjøre deres Tid i Liniebataillonerne, men ikke derefter kunne overføres til en ny taktisk Afdeling, til Reservebataillonerne; dette indeholder Noget, der vel kan give de 5 Aar en vis Berettigelse. Følge hele denne Betragtning tilraader altsaa Udvalgets Fleertal Thinget at vedtage den saaledes indstillede Forandring i Regjeringens Forslag, og efter, hvad der er foregaaet igaar i det andet Thing, er det vist, at, naar denne Forandring ogsaa vedtages her, vil Lovudkastet blive til Lov. — Der er til Hovedforslaget, der jo angaaer § 39, stillet to Underændringsforslag, hvoraf det ene, haade det principale og det subsidiaire, er tiltraadt af et af Fællesudvalgets Medlemmer fra dette Thing. Jeg skal henstille til dette ærede Medlem, om han ikke nu, efterat Folkethinget har taget sin Beslutning, da det er klart, at disse Underændringsforslag efter, hvad der er foregaaet, ikke have nogen stor Udsigt for sig til at vinde et Fleertal i Landsthinget, og da deres Vedtagelse nu vilde have den Betydning, at Loven ikke kom ud, og det hele Arbejde altsaa var tilintetgjort — jeg skal henstille til ham, om det dog nu ikke var bedst at holde Forhandlingerne om disse Forslag borte. Det maa imidlertid selvfølgelig være det ærede Mindretals egen Sag, om han vil følge denne Henstilling eller ikke.

Jeg har endnu et Par Ord at tilføie om en ikke uvæsentlig Ting. Det gjør mig ondt, at den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet ikke er tilstede — efter hvad jeg erfarer, er han ved Sygdom forhindret deraf —, thi jeg vilde ellers have henvendt til ham nogle Ord, som jeg nu maa henvende til hans Collega, den ærede Justitsminister. Hvis Fleertallets Forslag blive vedtagne, og Lovudkastet derpaa ophøies til Lov, saa er, efter hvad jeg har udtalt — og det Samme